

## บทนำ:

# ความเป็นมาและความสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN ECONOMIC COMMUNITY)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลพร หิรัญบุรณะ  
สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือการรวมตัวของประเทศในอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีต้นกำเนิดจากกฎบัตรอาเซียนหรือปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ซึ่งเป็นร่างสนธิสัญญาที่ทำร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของสมาคมเพื่อขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้โดยวันที่ 15 ธันวาคม 2551 ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จัดขึ้นที่สำนักงานเลขาธิการอาเซียนในกรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ได้ประกาศใช้กฎบัตรอาเซียนอย่างเป็นทางการ มีผลให้การดำเนินงานของอาเซียนเป็นไปภายใต้กฎหมายเดียวกันและนำไปสู่การสร้างตลาดเดียวในภูมิภาคใน 7 ปี (ภายในปี พ.ศ. 2558)

คำขวัญของประชาคมอาเซียนคือ หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์และหนึ่งประชาคม

(one vision, one identity, one community) ซึ่งการบรรลุเป้าหมายนี้ต้องประกอบด้วยประดู่ที่สำคัญ 3 บานคือ

1. สันติภาพ (Peace) การร่วมมือร่วมใจกันเพื่อรักษาอาเซียนให้ปลอดภัยจากผู้ก่อการร้าย โจรสลัด การค้ายา หรือสิ่งที่ไม่ถูกกฎหมายอื่นๆ
2. ความเจริญรุ่งเรือง (prosperity) หลังจากที่มีสันติสุขแล้วสิ่งสำคัญที่จะตามมาคือการพัฒนาเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง ดึงดูดการลงทุนจากภูมิภาคอื่นๆ ในโลกเพื่อให้ธุรกิจเติบโต เกิดอาชีพและโอกาสใหม่ๆ สามารถมีการเคลื่อนย้ายสายอาชีพบางกลุ่มไปทำในประเทศต่างๆ
3. ประชาชน (People) เป็นส่วนสำคัญที่สุดของการรวมประชาคมโดยที่ส่วนบริหารของอาเซียนต่างทำงานหนักเป็นหลัก เพื่อให้ประชาชนมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการรักษาสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือกันในยามวิบัติ ร่วมกันต่อสู้กับโรคระบาดและมุ่งให้ประชาชนในอาเซียนเรียนรู้ และเข้าใจซึ่งกันและกัน



กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) คือ

1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community - ASC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุข แก้ไขปัญหาในภูมิภาคอย่างสันติวิธี และยึดหลักความมั่นคงรอบด้าน
2. ประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community – ASCC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเอื้ออาทร มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีได้รับการพัฒนาในทุกด้านและมีความมั่นคงทางสังคม (Social Security)
3. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ การรวมตัวเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีผลเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ. 2558 นี้จะนำไปสู่ผลประโยชน์ในรูปแบบของอำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าที่จะมีมากขึ้น การนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศในอาเซียนจะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า

ลักษณะสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือ การมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ภาคเศรษฐกิจมีการแข่งขันสูง ภูมิภาคของการพัฒนาเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และภูมิภาคแบบครบวงจรในเศรษฐกิจโลก โดยที่ประเทศสมาชิกเน้นจุดเด่นในแต่ละด้าน ดังนี้

ประเทศไทยมุ่งสาขาการท่องเที่ยวและสาขาการบิน โดยเหตุที่ประเทศไทยตั้งอยู่ศูนย์กลางอาเซียน

สิงคโปร์มุ่งสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและสาขาสุขภาพ

มาเลเซียมุ่งสาขาผลิตภัณฑ์ยางและสาขาสิ่งทอ

อินโดนีเซียมุ่งสาขาภาพยนตร์และสาขาผลิตภัณฑ์ไม้

พม่ามุ่งสาขาการเกษตรและประมง และฟิลิปปินส์เน้นสาขาอิเล็กทรอนิกส์

การรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในอาเซียนนี้จำเป็นจะต้องมีนโยบายการค้าเสรี สาขาวิชาชีพต่างๆ อาทิเช่น สาขาวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม จะมีการเปิดเสรีในอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะมีพันธมิตรและคู่แข่งชั้นในสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม ในกาณ์นี้ทุกสาขาที่กำหนดต้องมีการพัฒนาวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญและทักษะที่จำเป็นเพื่อให้คนไทยที่ประกอบอาชีพนั้นๆ แข่งขันกับคนจากประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค มีการทำข้อตกลงที่กลุ่มสมาชิกอาเซียนยอมรับร่วมกันในเรื่องคุณสมบัติหรือมาตรฐานในแต่ละอาชีพ (Mutual Recognition Arrangement: MRA) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักวิชาชีพโดยอาเซียนตกลงกันว่า จะยอมรับคุณสมบัติเพื่ออำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอใบอนุญาต แต่ MRA ของอาเซียนจะยังไม่ไปถึงขั้นที่จะ

ยอมรับใบอนุญาตประกอบอาชีพซึ่งกันและกัน และจะเน้นหลักว่านักวิชาชีพต่างดาวจะต้อง ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของประเทศที่ตนต้องการ เข้าไปทำงาน

ในบริบทของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน นี้ สิ่งที่จะต้องทำเพื่อการเตรียมตัวแต่เนิ่นๆ คือ ภาษาอังกฤษในการทำงาน “อย่างน้อยเราจะได้ สื่อสารกันกับคนอาเซียนที่มาจากประเทศอื่นๆ ได้เพราะหากสื่อสารไม่ได้ เรื่องอื่นก็ยากที่จะทำ และการคิดที่จะหาลูกค้าแค่ในประเทศไทยก็ อาจไม่เพียงพอเพราะธุรกิจต่างชาติจะมาแย่ง ส่วนแบ่งการตลาดของเราแน่นอน” เรื่องการ พัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษให้ใช้การได้ใน ประชาคมอาเซียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับ คนไทยเพราะว่ามีคนอาเซียนเข้ามาอยู่ใน ประเทศไทยมากมายอันเนื่องมาจากการค้าเสรี และคนเหล่านี้มักจะพูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ แต่ จะใช้ภาษาอังกฤษโดยที่ AEC มีข้อตกลงว่าจะ ใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาภาษาเป็น

ภาษากลางในการสื่อสาร ดังนั้นการเตรียมตัวให้ พร้อมเกี่ยวกับทักษะต่างๆ โดยเฉพาะทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจึงถือเป็นเรื่องใหญ่ที่ธุรกิจและ คนไทยต้องปรับตัวและเตรียมพร้อมให้ดี

ในภาครัฐได้มีการเตรียมพร้อมแล้วบ้าง โดยที่กระทรวงแรงงานได้มีการเตรียมแรงงาน ไทยโดยดำเนินการ “โครงการบูรณาการเพื่อเพิ่ม ทักษะการสื่อสาร (ภาษาอังกฤษ)” ซึ่งเป็น โครงการอบรมการให้บริการด้านแรงงานโดยสำนัก ตรวจและประเมินผลศูนย์บริการประชาชนเพื่อเพิ่ม ศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อย่างไรก็ตามการเตรียมตัวบุคลากรสาขาอาชีพต่างๆ ยัง ไม่เพียงพอกับความจำเป็นที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2558 ทุกภาคส่วนไม่ว่าภาครัฐและเอกชน จะต้องร่วมมือกันเพื่อเตรียมรับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กุลพร นริญบุรณะ**

เป็นอาจารย์ประจำสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความชำนาญด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในบริบทธุรกิจ การวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์ภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมข้ามชาติ

### เอกสารอ้างอิง

**AEC คืออะไร** สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com> (วันที่ 10 ตุลาคม 2556)

**AEC Blueprint** สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com/aec-blueprint> (วันที่ 11 พฤศจิกายน 2556)

**ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC คืออะไร** สืบค้นจาก <http://aec.kapook.com/view50473.html>  
(วันที่ 11 พฤศจิกายน 2556)

**ทำความเข้าใจ GMS ระเบียบเศรษฐกิจอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง** สืบค้นจาก  
<http://aec.kapook.com/view56325.html> (วันที่ 15 พฤศจิกายน 2556)

**สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** สืบค้นจาก <http://th.wikipedia.org/wiki>  
(วันที่ 11 พฤศจิกายน 2556)

**แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน** สืบค้นจาก  
[http://www.dtn.go.th/images/stories/aecinfo/asean/blueprint\\_tran.pdf](http://www.dtn.go.th/images/stories/aecinfo/asean/blueprint_tran.pdf)  
(วันที่ 15 ตุลาคม 2556)

**พิมพ์เขียวเพื่อการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint)** สืบค้นจาก  
[http://www.dtn.go.th/images/stories/aecinfo/asean/aec\\_blueprint1.pdf](http://www.dtn.go.th/images/stories/aecinfo/asean/aec_blueprint1.pdf)  
(วันที่ 15 ตุลาคม 2556)

